

ERDEI MAGARÁG

Feladó szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagyniactér) 4 Telefon: 360

Ara 1 lej
IV. évfolyam 47 sz.
1935. FEBRUAR 14
Szombat

HALÁLRA ÍTÉLTÉK HAUPTMANNT

Rendörkordon védte az esküdtszéki épületet a tüntetőktől. -- Március második felében végzik ki a Lindbergh-bébi gyilkosát

Flemington, február 14.

Több mint egy hónapi tárgyalás után ítéletet hoztak a Lindbergh baby gyilkosának, Hauptmann Brunnónak bűnperében. Az ítélet kihirdetése előtt az esküdtszék elnöke rendőri segítséget kért és az épületet ötszörös rendörkordon fogta körül. A különleges rendszabályokra az adott okot, hogy Hauptmann bűnárának merénylet-től félték.

Éjjel három órakor hozta meg ítéletét az esküdtbíró, melyben

Hauptmann Brunot, halálra ítélték.

Az ítélet kihirdetésére óriási közönség gyűlt egybe, amely tombolva vette tudomásul a döntést. Amikor Hauptmann meghallotta az ítéletet, megingott és kezével olyan mozdulatot tett, mintha beszélni akarna.

Az elnök meg is szólította: — Mondani akar valamit?

— Ártatlan vagyok — hörgötte Hauptmann alig hallható hangon.

Ezután őrei társaságában eltávozott cellájába, mely a bíróság épületében van. A halálra ítélt gyilkost március 18-án kezdődő hét első napjaiban végzik ki villamos-széken. Általában azt hiszik, hogy védoje felebbez. Ujabb jelentések szerint Hauptmann halálra ítéltése nem ment egészen simán. Az esküdtek közt sokan Hauptmann ártatlanságát hangoztatták és ezért az ítéletet ötszöri szavazás előzte meg. Az esküdteknek feltett kérdéseket is meg kellett változtatni.

Ma dönt a fascista nagytanács az abessziniai háboru megindítása ügyében

Róma, február 14.

Mussolini összehívta a fascista nagytanácsot, melynek ülése elé nagy érdeklődéssel tekint az egész ország közvéleménye. A fascista nagytanács az összes aktuális kérdéseket tárgyalja és az olasz-abesszin vi-szályal is foglalkozik. A háborús tanács állandó ülésben van és állítólag ezen rende-

lik el azokat a hadmozdulatokat, amelyek az abesszin hadszínen szükségesek. Angol és francia lapvélemények a konfliktus békés elintézésében hisznek, de úgy tudják, hogy Mussolini mindenképpen kártérítési igényt tart fenn és kötelezni akarja Abessziniát a mozgósítás költségeinek megfizetésére.

Akadályok a blaji érsek-választás körül

Kedden jelölik ki Oradeán az ország összes görög katolikus püspökei az új érseket

Blaj, február 14.

A görög katolikus egyház lázasan készül a blaji érsek megválasztására. Az azonban akadályokba fog ütközni, mert nem régen do-goztak ki egy új szabályzatot az egyházfők megválasztásáról, azonban ez a szabályzat nincs még a pápa s a kormány által megerősítve. Az új szabályzat szerint három jelöltet neveznek meg, akikre lead-

ják a szavazatot, azt felküldik Rómába, ahol döntenek, hogy ki legyen a három közül az érsek. A régi szabályzat az volt, hogy a pápa a kormány hozzájárulásával

Hogy az új szabályzat elismerését sür-gessék az összes görög katolikus püspö-ök, február 19-re gyűlést hívtak össze Oradeára, hol résztvesznek az összes görög katolikus egyházi méltóságok.

Tatarescu öt százalékos redukción javasol Anghel escunak

Bucuresti, február 14.

Tatarescu miniszterelnök tegnap hosszasan tárgyalta Antonescu pénzügyminiszterrel és Anghel escu közoktatásiügyi miniszterrel, aki még mindig nem engedett tárcája költségvetésének leszállítása kérdésében. Tatarescu tegnap azt az indítványt tette, hogy egy középutat tegyenek és pedig Anghel escu menjen bele egy 5 százalékos költségvetési redukciónba.

Működik a Saar-bizottság

Róma, február 14.

A Saar-vidéki ügyek likvidálásával megbízott hármass bizottság előtt tegnap este irták alá a Saar-vidéki szénbányák átadásáról szóló szerződést. A holnapi nap folyamán kerül aláírásra a valuta és társadalombiztosító szerződés.

Tavasz az Északi-sarkon

Moszkva, február 14.

Az egész földgömbön abnormális időjárás uralkodik. Amíg itt nálunk, jóval hűs-fok alá süllyedt a hőmérő, az északi országokban tavasz van. Ferenc József-fődről érkező jelentés szerint tegnap hajnalban harmat esett. Eddig még ilyen eset soha nem történt meg ezen a vidéken. Matoskinsar közelében pedig a hőmérő zéró fölé emelkedett, ami csak a legmelegebb nyári időben szokott megtörténni.

A 250 ajándékos verseny 26. száma

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.
 Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
 részt vehet az a. j. n. d. é. k.
 versenyen
 1935. január 21. – február 20.

A NAP

Sárga uszítók

Az a konfliktus, amely előbb-utóbb háborúra vezet Olaszország és Abesszinia között, csak előttünk, gyarmati politikával keveset foglalkozó emberek előtt meglepő, egyébként azonban igen régi keletű. Az olasz abesszin határon már régebb idő óta bizonyos nyugtalanság, bizonytalanság és degesseg uralkodik. Annakidején — a huszadik évszázad első éveiben volt ez — Olaszország hadjáratot viselt Abesszinia ellen, amely csufos olasz vereséggel végződött. Az akkori békekötés feltételeit azonban egyik fél se tartotta be. Az olaszok lépten-nyomon apróbb területeket kebeleznek be, amelyeket azután saját, nemzeti területüknek deklarálnak. Ez azután állandó határvillongásokra, véres összecsapásokra vezet.

Az olasz-abesszinai határcincidensek ügyét Abesszinia a Népszövetség elé vitte. A nagy nemzetközi szerv, amely évtizedes tehetetlensége után a múlt év végén és ez év elején oly ragyogó sikerrel terebe békés utra a marseillei ügy nyomán feltörő viszályt és a Saar-vidéki népszavazást, az északafrikai kérdésben ismét tehetetlennek bizonyult. Megkísérelték ugyan a békés közbelépést, a riasztó hírek hatása alatt összehívták a rendkívüli közgyűlést, de hát ez mind csak jámbor igyekezet, aminek előreláthatólag igen kevés lesz a gyakorlati eredménye.

A szomáli határról érkező jelentések legalább is nem sok jóval biztatnak. Olaszország expanziós politikája minden valószínűségnek erősebbnek bizonyul majd, mint Genf tekintélye.

Mussolini és a fascizmus erősebben meg akarja vetni lábát Északafrikában, hiszen a legutóbbi római olasz-francia tárgyalások is ezt célozták.

Ezzel szemben érthető, ha Abesszinia védekezik. Védni igyekszik a saját területét, amelyhez nemcsak saját létérdekei, de bizonyos angol és francia érdekek is fűződnek. Mégis... mégis megoldható békés uton rendezhető lenne a kérdés, ha...

Ha a készülő véres színjáték mögött nem vigyorogna egy sárga, mandulaszemű arc, Japán arca. A helyi érdekű háború mögött végeredményben a sárga veszedelem rejtőzik, ami már nemcsak Olaszország vagy Abesszinia számára veszély, de veszély egész Európa, az egész fehér civilizáció számára. Japánnak területekre van szüksége, hogy szapora fajtáját elhelyezni tudja, mert szűk szigetein már gombostűnyi hely sincs. Ezért küldi ki tisztjeit az abesszin hadsereg mellé kiképzőknek, ezért ad nagyarányú támogatást az abesszin kormánynak, ezért szítja a háború tüzeit, hogy a hullák ezrei fölött új hazát építsen sárga fiainak.

Északafrikában borus az ég, Mussolini és az abesszin kormányfő gondterhesen hajolnak íróasztalaik felé, de valahol, hegyeken, tengereken túl apró, sárga ördögök örömtáncot járnak. Minden újabb redő az európai homlokon, újabb lehetőséget, újabb hazát jelenthet számukra.

Maniu támadja, Cuza védi Vaida szélsőséges elveit

Az oradeai diákkongresszus emléke a parlament ülésén

Bucuresti, február 14.

Lazar Illés nemzeti-parasztpárti képviselő tegnap ebédet adott lakásán, amelyen megjelent Maniu, Boila Zachariás és még sokan mások Maniu párhívei közül. Az ebéden Lazar Illés elmondta, hogy részt vett a Zsidó Párt bucurestii ülésén, amelyen az ország zsidóságának helyzetével foglalkoztak és rámutattak arra, hogy a nemzeti-parasztpárt Maniu frakciója állást foglal a "neme-rus valahicus" ellen, amelyet

Vaida és hívei is csak azért hirdetnek, hogy ezzel egyes szélsőségi alakulatok szimpátiáját megnyerjék.

Ezután Maniu emelkedett szólásra, aki határozott formában leszögezte, hogy a román népiömegektől távol állanak a szélsőséges áramlatok. Ez a megállapítás különösen Erdélyre vonatkozik. A megbeszélések további során a Skoda kérdéssel foglalkoztak, majd a sibiui és maramuresi párttagozat helyzetét vitatták meg.

Bucuresti, február 14.

A parlament tegnapi ülésén a georgisták heves vitákba kezdtek Nae Jonescu előadásának betiltása miatt. A felszólalásokra Titeanu belügyi alminiszter válaszolt, aki kijelentette, hogy az elődást az egyetemi hatóságok kívánságára tiltották be. A kormány ugyanis minden diákgyűléssel kapcsolatban kikéri az egyetemi hatóságok véleményét.

Andrei professzor: Kivéve, ha diákkongresszusról van szó!

Titeanu: Hogyhogy?

Armand Calinescu: Oradea!

Robu cuzista: Nem volt ott semmilyen

szerecsétlenség! Végeredményben nem történt egyéb, minthogy

néhány zsidó templomot összetörték. Kár ezért annyit panaszkodni.

Végül Cuza interpellál, aki a zsidóknak a kereskedelemről és ipartól való eltávolítását követeli. Hangoztatja, hogy

az összes pártokban bentülnek a zsidók azért nem bántják őket. A nemzeti-parasztpárt vezetésége mondotta teljesen elidegenedett a nemzeti aspirációktól, amikor elvetette Vajdának ezzel kapcsolatos hazafias indítványát.

Cuza felszólalására Mihalache válaszolt és hangsúlyozva, hogy nem lényeges az, hogy ki milyen felekezeti. A fontos csak az, hogy lelkiismeretes polgára legyen az országnak.

Március 1 és 10-ike között vonulnak be az ujoncok

Bucuresti, február 14.

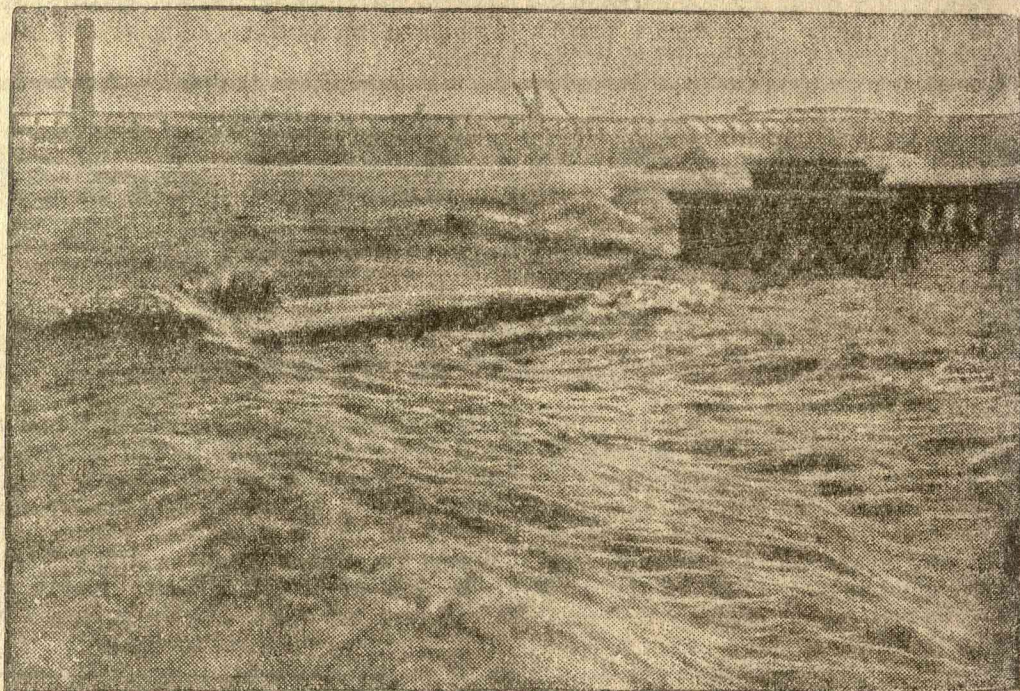
Most terjesztik a parlament elé az 1935-ös kontingeszhez tartozó ifjak bevonulásáról szóló törvényjavaslatot. A terv szerint az ifjak március 1 és 10-ike között fognak bevonulni, azonban, ha az influenza-járvány és a hideg még mindig ilyen stádiumban marad, úgy a bevonulás kevés idővel kitoldódik.

Egy pápai kézcsók miatt menesztették a bucurestii német követet

Bucuresti, február 14.

Az Adeverul igen érdekes cikkben számol be arról, hogy miért hívták vissza a bucurestii német követet. Von Schmidt követet ugyanis előbb Dublinban volt német követ. Az egyik német polgár egy képet nyújtott be Hitlernek, amelyen von Schmidt éppen

kezet csókol a dublini pápai nunciusnak. Mivel azonban a mai német kormány szerint a követi méltóságot sérti, hogy egy követ kezet csókoljon a pápa követének, ezért rendelték vissza és valószínű, hogy ki is zárják a német diplomáciai karból.

Londont árvíz fenyegeti

A Themze folyó erősen megáradt és kiöntéssel fenyeget a Cleopatra-tüje (híres egyiptomi obeliszk) táján. Az árvízveszedelm ellen hatalmas gátakat emelnek.

A POTYAUTAS

31

V. FEJEZET.

Azonnal beszóltam Handért. Együtt álltunk a külső folyosóra, ahol fokozottan lehetett érezni a léghajó különös, rező mozgását. Mr. Stuart itt várt bennünket néhány emberével. Észrevettük, hogy élesen figyelik az egyik vitorlaváson vitzartót.

Láttam, hogy ez a tartó sokkal jobban kidomborodik mint az a másik, melyet a hajó hátsó részében láttam. Mr. Stuart, elővette villamos zseblámpáját, előrehajolt, lábujjhegyre állt és a lámpájával bevilágított a tartó tetején levő kis nyíláson.

— Tehát csagugyan itt van! — kiáltotta. — Ráadásul félig megfulladva. Nos, csak dugja ki a fejét minél gyorsabban!

Közeliükben a folyosón villanylámpa égett. Egészen tisztán láttunk. És Mr. Stuart zseblámpája is segítségünkre volt. A tartó tetején lassanként egy férfi feje emelkedett ki. Elkészültem arra, hogy kötségheszt, elszánt arcot pillantok meg. De ez az arc csak ijedt és büntudatos volt, mint a gyümölcstolvaj kisfiúé. Igaz, hogy betört arra, hosszú füle és kiálló pofacsontja volt de ajka körül szinte szomorúság tükröződött és kék szemének a pillantása határozottan gyerekes volt.

— Hello, mr. Hand! — szólalt meg bánnatosan, de hangja beleveszett a motorok zakatolásába.

— Hogy jutott eszedbe, ide bevonulni Joe? — kérdezte Hand.

Joe hátrasimította nedves haját, aztán az arcáról és orráról törölte le a vizet. Elkeseredetten köhögött.

— Hát annyi szent — mondta — hogy nem ezt akartam, amikor felszálltam a léghajóra.

Segítségére kellett lennünk, hogy énségekben le tudjon ereszkedni a földre. Ruhájából, cipőjéből csugrott a víz.

— Vigyázz! — intette Hand. — El ne esesz a nedves lábaddal. Nincs nálad fegyver? Joe hosszan, kutatóan nézett Handra és tekintetében sokféle érzelem tükröződött. De én úgy éreztem, hogy a szeme becsületes pillantású. Azután végre habozva megszólalt:

— Ott a revolverem ennek az átkozott tanknak a fenekén. Milyen számár voltam, hogy éppen ide bujtam.

— Mr. Stuart — kérdezte Hand — Egyik embere talán lenne szíves kihozni ennek az uriembernek a nisztyolvát?

— Minden esetre, mr. Hand — felelt Stuart — Különben még átvukaszthatná a vászonburkot. Jackson menjen s halássza ki.

Jackson pillanatnyi habozás után teljesítette a parancsot. Néhány másodperc múlva, csuromvízesen, de kezében revolverrel, ismét ott állt előttünk. Odaadta Handnek a revolvert, aki óvatosan megvizsgálta.

— Egy üres töltény sincs benne — mondta. Mondd Joe nem tisztítottad és töltötted meg újból mialatt odabenn voltál?

— Nem — becsületszavamra mondom, hogy nem. Még soha, egyetlen egyszer sem lőttem ezzel a revolverrel még csak nyulat sem. Amikor utoljára Franciaországban jártam, szükségem volt rá, de azóta sohasem használtam.

— Rendben van Joe. Menj a kabinodba. Bizonyosan szeretnél megszabadulni nedves ruhádtól. Visszafelé indultunk. Joe óvatosan és félénken lépkedett Hand és köztem. Benn a belső folyosón Mr. Stuart megszólalt:

— Most megyek és jelentem az esetet Finch kapitánynak. Ön ismeri mr. Whitet? — fordult Handhoz

— Igen, még pedig már meglehetősen régóta — bólintott Hand — Nyugtassa meg a kapitány urat, a legnagyobb udvariassággal bánunk mr. Whiteval.

(Folyt. köv.)

Lengyel kémeket fogtak el Berlinben

Három hadügyminisztériumi gépirónót vesztegetett meg a kém, akit menyasszonya féltékenysége arat el

Berlin, február 14.

Néhány héttel ezelőtt Berlinben leartóztatta egy Sosnovszki nevű lengyel állampolgárt, akinek a menyasszonya Benita Berg bárónő. Sosnovszkit azzal gyanúsították meg, hogy kémkedni akart Németország ellen. Mivel azonban közvetlen bizonyítékok nem voltak Sosnovszki ellen, azért a német kormány elhatározta, hogy kiutasítja a lengyel állampolgárt Németország területéről. Most váratlan fordulat történt.

Sosnovszki arra kérte a bíróságot, hogy ne utassítsák ki, mert igazolni akarja magát.

Ez azonban nem sikerült, mert kiűnt, hogy Sosnovszki megvesztegetett három gépirónokisasszonyt a hadügyminisztériumban. A három leány hajlandóan bizonyított a titkos iratok leolvasására és Sosnovszki

való továbbításra. Hogy ez nem sikerült azt csupán a véletlennek köszönheti maga Sosnovszki is. Ugyanis az egyik ilyen levél Benita Berg bárónő kezébe került, aki nagyon féltékeny volt vőlegényére. Ezért felbontotta a levelet és amikor látta, hogy mi van a kezében, hirtelen mozdulattal a tűzbe vetette. Kevészel később bejött Sosnovszki, aki szemrehányást tett menyasszonyának, hogy elégette a titkos iratokat. Hogy a bárónő mégis mennyire okosan cselekedett, azt bizonyítja az is, hogy alig pár perccel mulva titkos rendőrök léptek a házba és az egész lakást felkutatták a titkos iratok után. Sosnovszkit leartóztatták, de bizonyítani akarta ártatlanságát. A három irodakísasszony, azonban kiadta Sosnovszkit, aki ellen így most megindíthaták a hadbírószági eljárást.

Borbély, aki pióccával akarja gyógyítani a rákos beteget

A páciens azonban meghalt, mire a kuruzslót letartóztatták

Orhei, február 14.

Az orheini ügyészség elrendelte Mildorev Mark borbély letartóztatását, aki ellen tiltott orvosi működésből eredő gyilkosság miatt indítják meg az eljárást. Mildorev Mark Telenesti községben volt borbély. Több ízben kuruzslással gyógyított. Legutóbb egy Turcanu nevű gazdálkodó ment

hozza és kért orvosságot gyomorrákjára. A borbély előbb pióccát rakott a rákos betegre, majd egész egyszerűen orvosságot írt, amit mivel dr. Mildorev Mark orvosnak ajánlott fel magát a gyógyszerárban összeállították. A beteg bevette az orvosságot és meg is halt tőle.

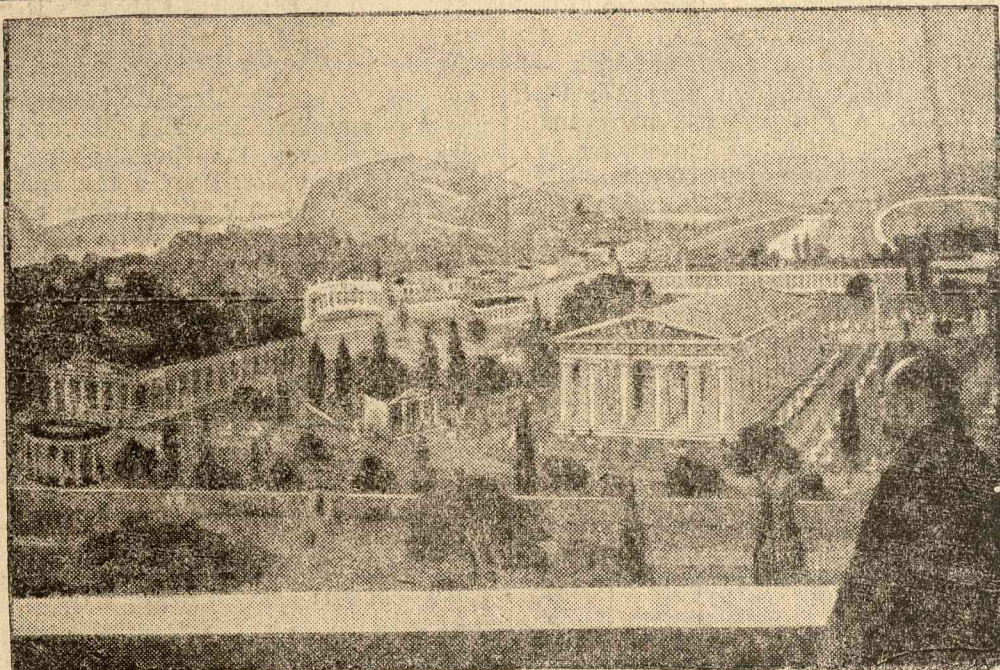
Kettészakított egy autót a villamos Bécsben

Különös véletlen folytán a balesetnek egyetlen áldozata sincs

Bécs, február 14.

Csodálatos közlekedési baleset történt Bécsben, amelynek szerencsére nincsenek halálos áldozatai. Egy soffőr, hirtelen ki akart kerülni egy tejjeszekeret, két hátsó kereke beleszorult a villamos sínek közé. Ugyanakkor a villamos is sebesen kanyarodott ki a másik utcából és hátulról olyan

erővel futott az autóra, hogy azt teljesen kettészakította. Az egyik része az autónak ott maradt a síneken, a másik része, ahol a soffőr is ült, még mintegy 50 métert előre futott két kereken. Emberben nem esett kár, csupán az autó ment tönkre, valamint a villamos rongálódott meg kisebb mértékben.

Épül a régi Olympia

Az első Olympia játékok városát építik fel Berlinben az 1936-os olimpiászra. Képünkön a nagyszerű építkezésnek egy festői részlete látható.

Nagyon félti már az életét a bandita

Coroiu újabb levélben bejelenti, hogy megadja magát

Csak azt kéri, hogy a rendőrök ne bántsák és ezért csukott autón akar ügyvédjével együtt az ügyészségre menni

Botosani, február 14.

Megemlékeztünk arról, hogy Coroiu a hírhedt bandita levelet intézett Manastireanu botosani ügyvédhez, akinek az inter-
vencióját kérte a hatóságoknál. Coroiu első levelében bejelentette, hogy február 9-én este nyolc órakor meg fog jenni az ügyvédnél további tárgyalások céljából. Coroiu azonban nem jelent meg, de helyett újabb levelet intézett Manastireanu ügyvédhez, — amely egészen különös.

Coroiu Gheorghe először is bocsánatot kért, amiért nem jelent meg február 9-én a találkán, de látta, hogy a házat valószínűleg rendőrgyűrű vette körül és nem akarta, hogy a rendőrök kezébe kerüljön.

— Manastireanu ur, — írja levelében Coroiu, — én meg akarom adni magam, de nem akarom, hogy a rendőrök fogjanak el. Ha hasonló tette határozom el magam, azt saját iniciatívából akarom. Éppen azért úgy fogom rendezni, hogy

csukott autóban fogok megjelenni az ön lakása előtt, felveszem önt magam mellé és együtt hajtunk az ügyészségre. Coroiu még azt is kéri az ügyvédtől, hogy interveniáljon, hogy letartóztatása pillanatában emberségesen bánjanak vele.

A bandita reméli, hogy legfeljebb 5 évi börtönt fog kapni, mert az általa elkövetett tettek, nem olyan súlyosak, ahhoz viszonyítva "például", amit az amerikai gangszterek elkövettek, vagy Hauptmann, aki a Lindbergh bébit elrabolta és meggyilkolta.

A bandita még arra kéri az ügyvédet, hogy kérje meg nevében az összes ügyvéd politikusokat, akik Botosaniban laknak, hogy mindegyik vállalja el a védelmét. Majd üzen a csendőrnagynak és kijelenti, hogy nem ő volt, aki a csendőrnagyot a múlt évben megsebesítette, hanem egy Mazare nevű bandita. Így tehát az őt, nagyban "bízik benne" olyan kedvelten

hívvel üldözni őt.

Végül Coroiu azt írja, hogy majd egy cseberrel küldi bejelenteni, hogy mikor jelenik meg az ügyvédnél és kéri, hogy a február 15 és március 15-ike közötti esküdtzéki időben ítélkezzenek felette.

Manastireanu ügyvéd megmutatta ezt a levelet Adam főügyésznek, aki felhatalmaz-

ta az ügyvédet, hogy közölje a banditával, hogy mikor megadja magát egyetlen csendőrnagy és egyetlen rendőr sem fogja rátenni a kezét. Hasonlóképpen csak a bíróság fogja vallatni és az ügyész kihallgatni, tehát ne féljen, hogy élete veszélyben forog, mert az ügyészség garantálja, hogy nem fogják megvilkozni a csendőrök.

Ostromállapot Kubában

Levegőbe röpítették a havannai villanytelepet

A rendőrség sortüzet adott a tüntető diákokra

Havanna, február 14.

Kubában a tegnapi nap folyamán ismét teljes erővel lángolt fel a forradalom. Az újabb felkelések oka az, hogy a forradalmi elemek az amerikai nagytőke ellen akarnak tüntetni. Tegnap este a La Camagney villanyerőművek dinamótermében

egyszerre tíz bomba robbant, ami levegőbe röpítette az egész épületet.

Ez a villanytelep amerikai nagytőkések kezében volt és ez látta el árammal Havannát. Kuba fővárosa ilyenformán

tegnap este óta világítás és áram nélkül maradt. A forradalmárok a villamosvasutak egy telepét is felrobbantották.

Egy postakocsit amely nagy összeget szállított az amerikai flottának, Guantánóban meg-

támadták a forradalmárok és teljesen kifosztották. A Guantanamo felé haladó villamost felborították a zendülők és amikor a karhatalom közbe akart lépni, megütözték őket.

A havannai egyetem diákjai vörös lobogók alatt felvonult az Egyesült Államok követsége elé. A rendőrség oszításra szólította fel őket majd amikor a felszólítás eredménytelen maradt

sortüzet adtak le a diákokra. Egy diák meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

Egész Kuba területére kihirdették az ostromállapotot. A lakosság hangulata rendkívül izgatott és általános forradalom kitörésére lehet tartani.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 12.05: Gramofonlemezek — 13.15: Hírek 13.40: Könnyű zene 17: Felolvasás 17.15: A rádiókvartett hangversenye 18.10: Hírek 18.25: Hangverseny 19. Előadás 19.20: Gramofonlemezek 20.05: Koncert 20.35: Stefanescu-Goana román dalokat és románcokat énekel 21.15: Hangverseny 22.15: Védőőrsi zene.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hang-
mezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból Időjárásjelentés 13.05: Eugen Stepan balalajkazenekara 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés, időjárás, és vizállásjelentés 14.30: Országos Postászenekar 15.40: Hírek élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: A rádió diákfélőrája 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: A hómok nagymestere Magyar Kázmér előadása 18.30: Virány László szalonzenekar 19: Gyorsirótanfolyam 20.15: Anna királyi hercegasszony előadása a Magyar Cserkészleány Szövetség 15. évfordulója alkalmából 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Rózsavág 24.20: Hvi szemle francia nyelven 1.05: Hírek

Készülnek a védekezésre

a marseillei merénylet miatt letartóztatott horvát terroristák

Marseille, február 14.

Az amerikai Egyesült Államok Pittsburg városában lakó horvátok megbíztak egy párisi ügyvédet, hogy a marseillei gyilkosságban való részvétel vádjával alól három horvát terroristát védje meg. A három terrorista még nem nyilatkozott, hogy kit akarnak ügyvédek. Ellenben kértek a

marseillei vizsgálóbíró, hogy készíttessenek szakértői véleményt arról a golyóról, amelyet a királyi autóban találtak. Ugyancsak kérték a vizsgálóbíró, hogy azt a filmet, amelyet a gyilkosság pillanatában vettek le a filmoperatőrök, vetítsék le előttük is. Hiszen a horvát vádlottak ezzel védelemként akarnak másoknak szerezni.

A vonat elé vetette magát egy huszéves leány

R.-Sarat, február 14.

Titokzatos öngyilkosság tartja izgalom R. Sarat városát. Tegnap reggel hét óra tájban egy 18—20 éves fiatal leány jelent meg a pályaudvaron és nyugodtan sétálni kezdett. Azt gondolták, hogy várja a személyvonatot. Abban a pillanatban, amikor a vonat feltűnt a kanyarban, a fiatal leány előreszaladt és hirtelen a vonat alá

vetette magát, amelynek kerekei darabokra szaggatták. Az ismeretlen öngyilkos nem hagyott hátra semmiféle írást és így egyelőre nem tudták megállapítani, személyazonosságát és azt sem, hogy miért követte el horzsolmas tettét.

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. FEBRUÁR 16

Vilmos excsászár visszatér Németországba

Hitler három hónapi tartózkodási engedélyt adott az excsászárnak.
— A nemzeti-szocialista párt császárpuccstól tart

Prága, február 14.

A Prager Presse, amely tudvalevőleg igen közel áll Benes külügyminiszterhez, beavatott körökből nyert információja alapján szenzációs hírt közöl. Nem kevesebbről van szó, mint, hogy

a német extrónörökös Hitlernél tett látogatása eredménnyel járt.

Mint ismeretes Frigyes Vilmos extrónörökös a napokban beható tárgyalásokat folytatott Hitlerrel, akinek engedélyt kért arra, hogy az excsászár visszatérjen Német-

országba. A kérést azzal indokolta, hogy a német kormány rendkívül szigorú devizapolitika következtében Vilmos excsászár nem tud hozzájutni németországi birtokainak jövedelméhez és emiatt a doornai háztartás anyagi zavarokkal küzd.

Mint a Prager Presse most közli,

Hitler hozzájárult ahhoz, hogy az excsászár három hónapra visszatérjen Németországba.

Az extrónörökös már vissza is tért Doornba Hitler üzenetével és

Vilmos a legrövidebb időn belül Németországba utazik.

Az excsászár Bad-Hamburg mellett, a Hohenzollernnek egykori kastélyában fog meg szállni.

A prágai lap híradása mindenütt óriási szenzációt keltett. A berlini sajtó egy szóval sem emlíkszik meg Vilmos visszatéréséről, de a német közvélemény bizonyos idegességgel tekint a jövő elé. A nemzeti-szocialista párt nem titkolja elégedetlenségét az engedély miatt, mert attól tartanak, hogy ez az első lépés a Hohenzollern-restauráció felé.

Rejtélyes gyilkosság Bucurestiben

Egy városi tanácsos házvezetőnője az áldozat

Bucuresti, február 14.

A Precupesti utcában Pastea bucuresti városi tanácsos házában rejtélyes gyilkosság történt. Tegnap reggel meggyilkolva találták Victor Marcu asszonyt, aki Pastea tanácsosnak házvezetőnője volt. A házvezetőnő nyakát furta keresztül a gyilkos gölyő. Érdekes, hogy Pastea tanácsos néhány

nappal a gyilkosság előtt szanatóriumba vettette fel magát.

Ettől függetlenül nem tartják lehetetlennek, hogy ő követte volna el a gyilkosságot féltékenységből. Azt gondolják, hogy a szanatóriumot, mint alibit használta fel a gyilkosság elkövetésénél.

Elítélte a törvényszék a gázoló főpincért

Oradea, február 14.

Nagy Dániel, a Baile Episcopiei fürdő főpincére azzal állott vádoltan a Törvényszék első szekciójának Popescu-Pop tanácsa előtt, hogy 1934 január 26-ikán a Seleusi uton autójával elütött egy Schmidtn Frigyes nevű 10 éves fiúcskát. Nagy Dániel a bíróság előtt azt vallotta, hogy saját autójában a városon kívül vezetni tanult, amikor múlt év január 26-án a seleusi uton szembe jött vele két parasztszékér. A hátulsó szekéren egy kisfiú kapaszkodott. Amikor az autó a szekérhez ért, a kocsis hát-

rafordult és ostorával elkergette a gyermeket, aki ijedtében éppen az autó elé ugrott.

A vádlott védelmére még azt hozta fel, hogy a szerencsétlenül járt gyereket azonnal kórházba vitte és ő fedezte az összes orvosi költségeket, melyek 5000 lejre rúgtak. Kihallgatták még a 10 éves Schmidtn Frigyes is, majd édes apját, aki nem kért hártóztatást.

A perbeszéd megkezdése után a bíróság 1000 lej fő és 5000 lej mellékbüntetésre ítéli Nagy Dánielt. Az ítélet jogerős.

Véres testvérpárbaj Oradea közelében

Furkósbottal verte eszméletlenre egymást két testvér, mert mindketten ugyanazt a lányt szerették

Oradea, február 14.

Véres verekedés játszódott le tegnap éjjel az Oradea mellett fekvő Rontau községben. Két testvér, Vangha Lajos és János verekedett össze egymással olyan súlyosan, hogy mindkettőjüket komoly sérülésekkel hozták be az oradeai kórházba.

A két fivér szerelmes volt, még pedig ugyanabba a lányba: a fiatal és csinos Kiss Teréziába. A lány egyformán kedves volt mind a két fivérhez, egyformán hitegette mind a kettőt. Maguk a testvérek is jól tudták ezt, haragudtak is egymásra. Állandó volt közöttük a civódás, míg végül elhatározták, hogy

párbajt vívnak egymással, amelynek eredményeként egyiküknek holtan kell maradnia a porondon.

A szerencsésebbik azután boldog lehet Kiss Teréziával. Tegnap éjjelkor vívta meg a két fivér a párbajt — hatalmas furkósbottal a rontani erdőben. A hőmérő 20 fokot mutatott, de a bosszuvágytól égő legények nem érezték a dermesztő hideget. Mikor kiérték a tisztásra, egymásnak ugrottak és addig verték egymás fejét, amíg mindketten vértől borítva estek össze.

Hajnaltól akadt rájuk édesapjuk vérbefagyva és rendkívül súlyos állapotban a kórházba szállította őket.

A német tervezőket okolják az amerikai óriáslégnaó pusztulása miatt

Washington, február 14.

A képviselőház tengerészeti albizottsága megvizsgálja a Mecon szerencsétlenségének okait. Roosevelt elnök kijelentette, hogy nem gondolnak egyelőre a Mecon pótlására, mert ennek árából 50 repülőgépet tudnak előállítani. A légi szakértő nyilatkozott a lapoknak és annak a véleménynek adott kifejezést, hogy a szerencsétlenül járt léghajó nyersanyaga nem felelt meg a német tervezők előírásának.

— Gyengülése idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetű "Ferenc József" keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

Munkatáborba gyűjtik Hollandiában a nemkívánatos idegeneket

Amszterdam, február 14.

A holland kormány elhatározta, hogy az állam épségére veszélyes külföldieket gyűjtőtáborba szállítja, ahol ipari foglalkozásra kényszerítik őket. Erre az elhatározásra a legutóbb felfedezett kommunista zavarások adtak alkalmat.

„Magus” egerirtószert 120 egér kipusztítására — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószert — — — 32 Lei
„Pusioi” svábbogárirtószert — — — 15 Lei
Meg nem telelő esetében tízszeres pénzt adunk vissza.
Viszonteladónak meg kell adni a rabatt!
Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2.

Időjárás

Élénk délnyugati, később nyugati szél, felhősödés esetleg havazás, néhol havas, vagy ólmos eső. A hegyeken erősebb zuzmára lerakódás. Nyugaton és északon erősebb olvadás. A hőmérséklet tovább emelkedik.

5 oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935. FEBRUÁR 16.

Rendes légijárat lesz Budapest és London között

Budapestről jelentik: Az angol repülő-társaság elhatározta, hogy London és Budapest között állandó légijáratot állít fel. A terv szerint április elsején megindul a légi közlekedés. A két főváros közti utszakon 8 óra alatt teszik meg az utat.

Életfogytiglani fegyházat kapott Horváth Sándor, a Vilmos-császár uti trafikrabló

Budapestről jelentik: Zárt tárgyaláson szerdán délelőtt kezdte meg a törvényszék Horváth Sándor bűnügyében az ítékezést, aki — mint emlékeztet — a Vilmos császár uton agyonverte és kirabolta Hója Sándorné trafikosnét. A rablógyilkos irtózatossággal hajította végre tettét és a szó szoros értelmében szétzúzta a szerencsétlen özvegy alezredesné fejét, akit éppen zárás előtt lepett meg dohányőzsdéjében. Délután már sor került a vádbeszé-

dekre is, amelynek során az ügyész halálbüntetés kiszabását kérte az elvelemült fia-talemberre.

Csütörtök délelőtt hirdettek ítéletet Horváth Sándor bűnügyében. A büntető törvényszék rabással párosult gyilkosság bűntettében találta bűnösnek Horváth Sándort és ezért

életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

Átvette a Bica-család a Rimanóczy fürdő és szálloda vezetését

Tegnap délelőtt megtörtént a Rimanóczy szálló és fürdő hivatalos átadása az új bérlet: Bica Lucia és Fildan Irén részére. Az új bérlet a délelőtt folyamán lefizették az első negyedévre eső bért a városi pénztárba.

A város részéről a hivatalos átadásnál

Jonascu tanácsos, Laslou Maximilian, a gazdasági ügyosztály főnöke és Rimanóczy László, valamint Better főportás vettea részt. A berendezés leltár szerinti átadása egy hetet vesz igénybe, de már tegnap délután az új bérlet kezeli a pénztárt.

Ismét egymásba rohant két vonat Oroszországban

Moszkvából jelentik: Mineralia automás mellett vasuti szerencsétlenség történt. Egy tehervonat és egy mozdony összeütköztek és a romhalmaz elzárta a szomszédos sínek is. Ebben a pillanatban teljes sötétség

gel beütött a bakui gyors, mely Kisiklotr. Három mozdony és 6 személyszállító kocsipozdorjává zúzódott. Az áldozatok számáról még nem érkezett jelentés.

Farkascsorda garázdálkodása egy Marghita melletti községben

Mára már engedett a hideg és a ketnapos szibériai fagy után az emberek az utcára is kimerészkedtek. Az utak azonban még most is járhatatlanok és a csütörtöki hetipiacon alig volt felhozatal. A Marghita környéki nagy havazás, amelyről különben már írtunk és mely köze három hete tart az utakat teljesen elzárta, úgy hogy a közlekedés megszűnt a Marghita melletti falvak közt.

Tegnap reggel egy nagyobb csapat farkascsorda hatolt be Bodoslau községbe és ott Nagy Gábor istállóját támadta meg. A gazda segítségkérésére a szomszédok összesereglettek és kapákkal, baltákkal futamították meg az éhes farkascsordát.

Emberemlékezet óta a környéken ilyen nagy havazás nem volt és ennek tulajdonképpen, hogy éhes farkasok törnek be a községbe.

Felmentett a törvényszék egy szabadalom-bitorlással vádolt cipészt

A helyi törvényszék első szekciójának Popescu-Pop tanácsa ma tárgyalta Bajó Ferenc helybeli cipész perét, aki azzal volt vádolva, hogy a "Filt" cipőgyár által szabadalmazott szandálokat utánazta és árusította. A bíróság kihallgatva szakértőként Steiner Györgyöt a "Carmen" cipőgyár vezérigazgatóját, aki a következőket jelentette ki: Bajó Ferenc a szabadalmaztatott

szandálok kézzel való elkészítésével nem csinált olyan nagy kárt, a "Filt" cipőgyárnak, hogy a kár összege meghaladná a 100 ezer lejt. Mikor a gyár beperelte Bajó Ferencet, Bajón keresztül a Stein-féle aradi cipőgyáron akart ütni. Ugyanis Bajó Ferenc a Stein cipőgyár megbízásából és annak anyagából dolgozott.

Kijelentette még Steiner vezérigazgató

hogy a Bajó által készített szandálmódor már évekkel ezelőtt a világpiacra volt ártak, hogy valaki is szabadalmaztatta volna. Van egy nemzetközi patent unió, melynek Románia azonban nem tagja. Olyan országok, melyek tagjai ennek az uniónak, a már egyszer piacra került szandálmódor sohasem szabadalmazták volna. Mivel Románia nem tagja ennek az uniónak, azért volt lehetséges, hogy a Filt gyár megkapja ezt a szabadalmat, jól lehet, úgy a Stein gyár, mint Bajó Ferenc 2-3 évvel a szabadalmaztatás előtt már gyártottak ilyen szandálokat.

A Filt gyár képviselője ennek hallatára kéri a Stein féle cipőgyár vád alá helyzését is, amit azonban a bíróság azzal az indoklással utasít vissza, hogy a vád leterjesztésére csak az ügyésznek van joga.

A bizonyítási eljárás befejezése után Petruc főügyész kérte a vádlott megbüntetését. A Filt gyár képviselője pedig 100.000 lej kártérítést kért. A bíróság azonban Bajó Ferencet felmentette a vád és következményei alól. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg a magánvád felebbezést jelentett be.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek fél 9 órakor: a Katholikus Körben: Az abbé.

Szombat délután 6 órakor: Ma éjjel szabad vagyok 15 és 25 lejes helyárrakkal.

Szombat este 9 órakor: Nápolyi kaland.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Matinén, 15 és 20 lejes helyárrakkal: Csipkerózsika.

Vasárnap délután 3 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Három a kislány.

Vasárnap délután 6 órakor: Nápolyi kaland.

Vasárnap este 9 órakor: Mosoly ország.

Hétfőn este fél 9 órakor: Titánia keringő. Musatescu író. Stella Adorján fordította, Ince Sándor, Jód Dániel és Roboz Imre jelenlétében.

Csütörtökön délután 5 órakor 15 és 25 lejes helyárrakkal: Romeo és Julia kerül színre a bemutatás szerint, dr. Kádár Imre rendezésében.

NAPOLYI KALAND a legnagyobb operett szenzáció folytatja diadalmas útját a Magyar színházban az operett együttes egy kiválóbbjaival szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor mindenkor rendes helyárrakkal.

Mozgósínházak műsora:

Apolló Mozgó
Megszökött egy fegyenc.

Capitol Mozgó:
Moulin Rouge.

Heyman Szinkór
Helyet az öregeknek.

APRÓHIRDETÉSEK

Eladó kis Singer varrógép, szekrény, ágy, nagy szőnyeg. Strada Eroul Necunescut 14. 2548

Bejárónő azonnalra felvétetik. Dr. Schweiger, Strada Duca 11. 2547

Felsőrész készítéshez ragasztónóket, cipész-segédek felveszek. Strada Saguna 7.

Mindenes szobaleányt jó bizonyítvánnyal 15-re keresek, Spitzer Strada Aurel Vlaicu 31. 2549

Megbízható ügyes megbízotat keres Medias város részére jó keresettel az Erdélyi Magyarság. Írásbeli jelentkezések a kiadóhivatalhoz intézendők.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA